

християни убиваху напрасно и безъ судъ“. И светогорците отбелязватъ, какъ търновскиятъ първенецъ Хаджи Параксева, заподозрѣнъ въ сношение съ митрополитъ Иоаникия (който билъ убитъ въ Цариградъ), за да не бѫде сѫщо убитъ, предпочелъ да се хвърли отъ високо (отъ третия етажъ на единъ ханъ въ Цариградъ) и да погине; какъ въ Трѣвна богатиятъ хаджи Иванъ се отровилъ отъ страхъ; какъ въ Габрово хаджи Христо, който билъ заелъ на патриарха сто хиляди лева, сѫщо се отровилъ и умрѣлъ, и т. н. Самоубийството, обаче, въ случая ще е било не отъ страхъ за турско отмъщение, а за да се изпревари конфискуването на имота следъ наложеното тежко наказание отъ сѫда, съгласно турските закони.

За Татаръ-Пазарджикъ лѣтописътъ на единъ старъ панагюрски джелепинъ съобщава наивно за видѣно и чуто следното: „Да се знае куга са побуниле моралиите па и Янина пашаси Али Тепеленъ на 1823 лето, па пашата заклаа, пъкъ патриката обесиа на Станболъ и турците го дадоа на чифутете, та му зеа кръфта да са комкатъ съ нея, па го фърлиа въ морето, та се посвети и скандило отъ Бога му падна. И турците много золумъ правиа на раята и испоклаа калугерите на Света гора и обраа монастирие. . . Па и въ Пазаръ (Пазарджикъ) до нашия войвода пристигна ферманъ отъ султанъ Махмутъ да обеси карабашете, ала Асанъ бей не направи такова няшо. . .“

За участието въ Завѣрата на мѫже и младежи отъ гр. Сливенъ ние имаме повече свидетелства. Пропагандата тукъ се е водѣла по внушение на одринския митрополитъ, и членове на мѣстния комитетъ сѫ били нѣкои първенци, които не само сѫ събирили барутъ и оржие, но сѫ подпомагали и възстанието на Ипсиланти въ Ромъния, чрезъ Хаджи Михаилъ Василевъ и нѣкои хайдушки главатари. Когато следъ това започватъ турските насилия, мнозина заподозрѣни граждани забѣгнали вънъ отъ Турция, особено въ Брашовъ. Стариятъ сливенецъ Русчо В. Мирковичъ, роденъ въ 1817 г., бележи въ ржкописната си автобиография: „По причина на Завѣрата, като българитѣ бѣха подозрени нѣкакъ за възстаници . . . управлението бѣше дигнало отъ тѣхъ всѣка защита и ги прогонваше. Турцитѣ, ползвуващи отъ обстоятелствата, ходѣха изъ българските кѫщи, ядѣха, пияха безъ pari, а нейде си и pari вземаха. А нѣкой си, ако имаше вражда връхъ българина . . .“